

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJŮV

v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)

DATUM VYDANIA: 18.08.2008
DATUM POSLEDNÉJ REVIZIE: 09.10.2014, 01.06.2015 ČÍSLO REVIZIE: 2.1

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ ZMESI A SPOLOČNOSTI/ PODNIKU

1.1 Identifikátor produktu: **STOPKUS**

1.2 Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú:

Príslušná určená použitá: repelentný prípravok k letné a zimné ochrane lesných drevín a okrasných drevín proti odhryzu zverou a odhryzu krčkov sadeníc škodlivými hlodavcami. Aplikácia náterom (štetec, špeciálne kefy, atd.) alebo striekaním (doporučený postrekovač, atd.).

Nedoporučená použitá: nie sú známe, použite podľa platnej etikety.

1.3 Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov: TORA, spol. s r.o., Olšík 583, 763 64 Spytihněv, ČR, tel./fax: +420 577 943 002, e-mail:tora@torasro.cz, <http://www.torasro.cz>. OZO za KBÚ e-mail: tora@torasro.cz.

1.4 Telefónne číslo v naliehavých prípadoch: TORA, spol. s r.o., Olšík 583, 763 64 Spytihněv, ČR, tel./fax: +420 577 943 002 (iba v pracovnú dobu Po.-Pá. 7:00-15:00). +421 254 774 166 Toxikologické informačné centrum, Klinika pracovného lekárstva a toxikológie, Bratislava, fax: +421 254 774 605.

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

2.1 Klasifikácia látky alebo zmesi:

2.1.1 Klasifikácia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 (CLP)

Skin Sens. 1 (Senzibilizujúci kožu kategórie 1); **H317**

Aquatic Acute 1 (Akútna toxicita pre vodné prostredie kategórie 1); **H400**

Aquatic Chronic 1 (Chronická toxicita pre vodné prostredie kategórie 1); **H410**

Výstražný piktogram: GHS07, GHS09

Výstražné slovo: Pozor

Plné znenie H viet sa uvádza v oddieli 16 resp. 2.2.

2.2 Prvky označenia:

2.2.1 Prvky označenia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 (CLP)

Výstražný piktogram:

Výstražné slovo: Pozor

Výstražné upozornenie:

H317: Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.

H410: Veľmi jedovatý pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

Bezpečnostné upozornenie:

P261 Zabráňte vdychovaniu aerosólov.

P272 Je zakázané vyniesť kontaminovaný pracovný odev z pracoviska.

P273 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.

P280 Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.

P302 + P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.

P333 + P313 Ak sa prejaví podráždenie pokožky alebo sa vytvoria vyrážky: Vyhl'adajte lekársku pomoc/starostlivosť.

P321 Odborné ošetrovanie (pozri informácie na etikete).

P362 + P364 Kontaminovaný odev vyzlečte a pred ďalším použitím vyperte.

P391 Zozbierajte uniknutý produkt.

P501 Zneškodnite obsah/znečistenú nádobu ako nebezpečný odpad.

Zvláštne predpisy pre obalov:

EUH401 – Dodržiavajte návod na používanie, aby ste zabránili vzniku rizík pre zdravie ľudí a životné prostredie..

2.3 Ďalšie nebezpečenstvá: Pri požití v kombinácii s alkoholom môže vyvolať otravu (toxické účinky).

3. ZLOŽENIE / INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1 Látka / zmesi: zmes Thiramu, vody s disperziou a plnivom

Zmes obsahuje tieto nebezpečné látky:

Chemický názov (identifikátor látky):	Thiram (ISO) , bis(dimethylthiokarbamoyl) disulfid (identifikátor v súlade s čl. 18 nariadenia (ES) č. 1272/2008 uvedený v etiketě výrobku)
Obsah v (%):	9,8
Číslo CAS:	137-26-8
Číslo ES (EINECS):	205-286-2
Indexové číslo:	006-005-00-4
Klasifikácia, výstražný piktogram / symbol nebezpečnosti:	podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 (CLP) Acute Tox. 4, STOT RE 2, Eye Irrit. 2, Skin Irrit. 2, Skin Sens. 1, Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1; GHS08, GHS07, GHS09, Wng
H-vety:	H332, H302, H373, H319, H315, H317, H410
P-vety:	P102, P305+ P351+ P338, P280, P273, P501

Plné znení textov H a P viet sa uvádza v oddieli 16.

3.2 Doplnujúce informácie: neuvádza sa

4. OPATRENIA PRVEJ POMOCI

4.1 Opis opatrení prvej pomoci: ak sa prejaví zdravotné obtiaže alebo v prípade pochybnosti kontaktujte lekára a poskytnete mu informácie z tejto karty bezpečnostných údajov.

- **po vdýchnutí:** postihnutého vyvieš' na čerstvý vzduch, vyhľadať lekárske ošetrovanie
- **po kontakte s očami:** vymyte oči prúdom čistej vody po dobu 10 minút a to smerom od vnútorného kútiku k vonkajšiemu kútiku oka, aby odtekajúca voda nezasiahla do druhého nepostihnutého oka, k ústom a nosu, vyhľadajte lekárske ošetrovanie
- **po kontakte s odevom a pokožkou:** vyzliečte znečistené oblečenie, kožu omyte vodou, mydlom a následne na pokožku aplikujte vhodný reparačný krém
- **po požití (vdýchnutí):** vypláchnite ústa, postihnutého zanechajte v kľudu, vyhľadajte lekárske ošetrovanie
- **vlastná ochrana poskytovateľa prvej pomoci:** nie je požadovaná, vyhňte sa zbytočnému kontaktu s materiálom, ak je im postihnutý znečistený.

4.2 Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené: dráždi oči a kožu.

4.3 Indikácia akejkoľvek okamžitej lekárskej pomoci a potrebná špeciálna liečba: žiadny zvláštny pokyn nie je definovaný

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Hasiace prostriedky:

- **vhodné hasiace prostriedky:** pripravok nie je horľavý; haste práškovými, penovými a vodnými prístrojmi
- **nevhodné hasiace prostriedky:** nie sú známe

5.2 Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi: pri zahriatí alebo v prípade vystavenia požiaru sa môžu tvoriť toxické plyny – oxidy dusíku, oxidy síry, oxid uhoľnatý, hustý čierny dym.

5.3 Odporúčanie pre požiarnikov: použite samostatný dýchací prístroj.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLENENÍ:

- 6.1 Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné prostriedky a núdzové postupy:** zvláštne opatrenia niesu nutné, prípravok je pastovite konzistencie, dodržujte bežná bezpečnostná opatrenia pre manipuláciu s chemikáliami, používajte osobné ochranné prostriedky pre ochranu očí a kože.
- 6.2 Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie:** ihneď zabráňte vniknutiu do podzemných a povrchových vôd a do kanalizácie, zabráňte kontamináciu pôdy
- 6.3 Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a čistenie:** uniknutý prípravok pozbierajte do náhradných obalov, zbytok zasypťe Vapexom, Experlitom, apod., uložte do označených obalov na nebezpečný odpad a predajte oprávnenej osobe podľa bodu 13, k čisteniu nepoužívajte rozpúšťadla, znečistené predmety omyte vodou, vodu z oplachovania zlikvidujte ako nebezpečný odpad, ak je to vhodné zaistíte sanáciu kontaminovanej zeminu.
- 6.4 Odkaz na iné oddiely:** ďalej v oddieloch 8 a 13.

7. ZAOBCHÁDZANIE A SKLADOVANIE

- 7.1 Opatrenia na bezpečné zaobchádzanie:** pri manipulácii dodržujte bežná bezpečnostná opatrenia platná pre manipuláciu s chemikáliami. Vyhnite sa akémukoľvek úniku. Používajte osobné ochranné pomôcky pre ochranu očí a kože. Pri práci nejedzte, nepite a nefajčíte. Po práci si umyte ruky mydlom a vodou.
- 7.2 Podmienky na bezpečné uchovávanie vrátane akejkoľvek inkompatibility:** skladujte v suchých, čistých priestoroch, v ktorých je možno vetrať, pri teplotách od +5 °C až +30 °C, výrobok nesmie zmŕznúť. Palety nie je možné stohovať. Ďalšie zvláštne požiadavky nie sú známe.
- 7.3 Špecifické finálne použitie (použitia):** odpovedá bodu 1.2, jedná sa o repelentný prípravok proti odhryzu zverou a odhryzu krčkov sadenic škodlivými hľadavcami. Aplikuje sa po rozmiešaní (ak je to vhodné nariadeniu) rukami pomocou gumovej rukavice, špeciálnych aplikačných kief, štetca alebo strojom za pomoci ručný chrbtových postrekovačov s vhodnou tryskou. Všetky informácie sú obsiahnuté v textu platnej etikety výrobku, ktorá podlieha schváleniu príslušným správnym úradom.

8. KONTROLY EXPOZÍCIE / OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Kontrolné parametre:

Hodnoty expozičných limitov v pracovnom prostredí: prípravok neobsahuje látky, pre ktoré sú stanovené prípustné expozičné limity (PEL) a najvyššie prípustné koncentrácie látok v pracovnom prostredí (NPK-P).

8.2 Kontrola expozície:

8.2.1 Individuálne ochranné opatrenia, ako napríklad osobné ochranné prostriedky: dbajte bežných opatrení na ochranu zdravia, používajte ochranné pomôcky so zreteľom na spôsob aplikácie podľa ďalej uvedených pokynov, dbajte pokynov uvedených na platnej etikete prípravku.

a) Ochrany očí/tváre: pri ručnej aplikácii náterom sa ochrana nevyžaduje, pri aplikácii nástrekom – vhodný prostriedok na ochranu očí (ochranné okuliare, ochranný štít) (EN 166)

b) Ochrana kože:
pri aplikácii náterom - ochranný pracovný odev
pri aplikácii nástrekom - ochranný odev označený grafickým piktogramom „ochrana proti chemikáliám“ (EN 13034+A1, EN ISO 13688), ak je to vhodné čiapka so štítkom alebo klobúk
bez ohľadu na spôsob aplikácie - pracovná alebo ochranná obuv (EN ISO 20346, EN ISO 20347), ochranné rukavice označené grafickým piktogramom pre chemické nebezpečenstvo (EN 420+A1, EN 374-1)

c) Ochrana dýchacích ciest: nie je požadovaná

d) Tepelná nebezpečnosť: nie je požadovaná

8.2.2 Kontroly environmentálnej expozície: Používajte iba tak ako sa uvádza v návode na použitie. Zabráňte kontaminácii pôdy a vniknutiu do povrchovej alebo podzemnej vody.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach:

Vzhľad:	pasta bielo-modré (bielo-sivé) farby
Zápach:	charakteristická vôňa po disperzii
pH:	6 - 7
teplota topenia / tuhnutia:	nestanovuje sa
počiatočná teplota varu a destilačný rozsah:	nestanovuje sa
teplota vzplanutia:	nestanovuje sa
rýchlosť odparovania:	nestanovuje sa
horľavosť (tuhá látka, plyn):	nehorľavý
horné / dolné limity horľavosti alebo výbušnosti:	nemá
tlak pár:	nestanovuje sa
hustota pár:	nestanovuje sa
relatívna hustota:	1,5 – 1,8 g/cm ³ (nezriedený) (pri 21°C)
rozpusťnosť (rozpusťnosti):	vo vode neobmedzená (po zaschnutí nerozpustný)
rozdeľovací koeficient: n/oktanol/voda:	nestanovuje sa
teplota samovznietenia:	nestanovuje sa
teplota rozkladu:	nestanovuje sa
viskozita:	nestanovuje sa
výbušné vlastnosti:	nemá
oxidačné vlastnosti:	nemá

9.2 Iné informácie: ďalšie fyzikálne vlastnosti zásadné pre kvalitu sú uvádzajú v rámci platných podnikových noriem

10. STABILITA A REAKTIVITA

Pri dodržaní doporučených pokynov pre skladovanie, manipuláciu a používanie (bod 7) je prípravok stabilný.

10.1 **Reaktivita:** informácie o nebezpečnej reaktivite nie sú známe

10.2 **Chemická stabilita:** pri bežných podmienkach pri teplote od +5°C do +30°C je prípravok stabilný

10.3 **Možnosť nebezpečných reakcií:** informácie o nebezpečných reakciách nie sú známe

10.4 **Podmienky, ktorým treba zabrániť:** nevystavovať teplotám pod +5°C a nad +30°C, dlhodobo slnečnému žiareniu, dažďu, mrazu, !!! **nesmie zamrznúť !!!**

10.5 **Inkompatibilné látky:** nevystavovať organickým rozpúšťadlom, silným oxidačným činidlom, silným kyselinám

10.6 **Nebezpečné produkty rozkladu:** pri správnom použití - nerozkladá sa. Pri extrémnom zahriatí alebo v prípade vystavení požiaru sa môžu vytvoriť toxické plyny – oxidy dusíku, oxidy síry, oxid uhoľnatý, hustý čierny dym.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Informácie o toxikologických účinkoch

Akútna toxicita: (účinná látka) Thiram, CAS: 137-26-8 (zdroj MSDS Thiram tech., Rv.5, 30.11.2010)

LD ₅₀ , orálna, potkan (mg.kg ⁻¹):	1800
LD ₅₀ , dermálna, potkan (mg.kg ⁻¹):	> 2000
LC ₅₀ , inhalačná, potkan /4h/ (mg.l ⁻¹):	3,46

(prípravek)

akútna toxicita:	neuvádza sa
dráždivosť:	môže dráždiť oči, dýchacie orgány a vyvolať senzibilizáciu kože
poleptanie/žieravosť:	neuvádza sa
senzibilizácia:	môže vyvolať senzibilizáciu kože
toxicita po opakovanej dávke:	pri požití v kombinácii s alkoholom vyvoláva otravu
karcinogenita:	neuvádza sa
mutagenita:	neuvádza sa
reprodukčná toxicita:	neuvádza sa

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Nebezpečný pre životné prostredie, veľmi toxický pre vodné organizmy, môže vyvolať dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodné zložke životného prostredia.

12.1 Toxicita

Akútna toxicita pre vodné organizmy: (Thiram)

LC₅₀, 96 hod., ryby (mg/l): 0,046 - 1,20

EC₅₀, 48 hod., dafnie (mg/l): > 0,2

IC₅₀, 72 hod., riasy (mg/l): 0,14

IC₅₀, 3 hod., baktérie (mg/l): 3,11

Akútna toxicita pre vodné organizmy: (prípravok STOPKUS)

LC₅₀, 96 hod., ryby (mg/l): 6,00

EC₅₀, 48 hod., dafnie (mg/l): 2,00

IC₅₀, 72 hod., riasy (mg/l): 0,20

(pokial' nie je konkrétne uvedené, týka sa prípravku)

- 12.2 Perzistencia a degradovateľnosť:** (MSDS Thiram) „Degradation half life after 2-7 days“
(prípravok) neuvádza sa
- 12.3 Bioakumulačný potenciál:** (MSDS Thiram) „minimum“
(prípravok) neuvádza sa
- 12.4 Mobilita v pôde:** (MSDS Thiram) „Koc=2245-24526“
(prípravok) neuvádza sa
- 12.5 Výsledky posúdenia PBT a vPvB:** neuvádza sa
- 12.6 Iné nepriaznivé účinky** neuvádza sa

13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1. Metódy spracovania odpadu

Spôsoby spracovania odpadu z prípravku:

Odpad z prípravku, ktorý už nie je možno použiť:

Názov a kód odpadu: 020108 Agrochemické odpady obsahujúce nebezpečné látky (N)

Odpad zoberte do správne označených uzatvorených nádob. Predajte k likvidácii oprávnené organizácii. Vhodné spôsoby likvidácie: spálenie vo spaľovne priemyselných/nebezpečných odpadov.

Spôsoby likvidácie obalov:

Odpad vzniklý zo znečisteného obalu:

Názov a kód odpadu: 150110 Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami (N)

Predajte k likvidácii oprávnené organizácii. Vhodné spôsoby likvidácie: spálenie vo spaľovne priemyselných/nebezpečných odpadov.

Ďalší údaje:

Zvyšky prípravku a znečistené obaly sú nebezpečný odpad. Zvyšky prípravku, postrekové kvapaliny ani vody z oplachovania sa nesmi likvidovať vypustením do kanalizácie. S odpadom nakladajte v súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z., o odpadoch, v aktuálnom znení a s vyhláškami k tomuto zákonu.

14. INFORMÁCIE O DOPRAVE

U prípravku STOPKUS sa s ohľadom na jeho registráciu predpokladá iba pozemná preprava. Prípravok je podľa ustanovení Európskej dohody o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí ADR klasifikovaný ako látka ohrozujúca životné prostredie, teda ako nebezpečný pre prepravu. Preprava prebieha v krytých dopravných prostriedkoch pri teplotách +5°C – +30°C, pri nižších teplotách termo-vozy.

- 14.1 Číslo OSN: 3082
 14.2 Správne expedičné označenie OSN: Látka ohrozujúca životné prostredie, kvapalná, j. n.
 14.3 Trieda(-y) nebezpečnosti pre dopravu: 9
 14.4 Obalová skupina: III
 14.5 Nebezpečnosť pre životné prostredie: v oddieli 2.1 a 12
 14.6 Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa: nepredpisujú sa
 14.7 Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78 a Kódexu IBC: -

Iný druh dopravy: nepredpokladá sa

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia:

Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) (vrátanie jeho vyhlášok).

Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vrátanie jeho vyhlášok).

Zákon č. 529/2002 Z. z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vrátanie jeho vyhlášok).

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách (vodný zákon) (vrátanie jeho vyhlášok).

Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí (vrátanie jeho vyhlášok).

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vrátanie jeho vyhlášok).

Na látku/prípravok sa mimo iné vzťahujú ďalej uvedené predpisy EU:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH).

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok (CLP).

15.2 Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Dodávateľ pre túto zmes nevykonával hodnotenie chemickej bezpečnosti..

16. INÉ INFORMÁCIE

16.1. Označenie zmien:

Doplnenie klasifikácie s ohľadom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (Nariadení CLP) v platnom znení.

16.2. Hlavné odkazy na literatúru a zdroje údajov:

Bezpečnostní listy dodávateľov jednotlivých komponent. Nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (Časť 3: Tabuľky s harmonizovanou klasifikáciou a označovaním) v platnom znení.

16.3. Klasifikácia a postup použitý na odvodenie klasifikácie zmesí podľa nariadenia (ES) 1272/2008 [CLP]:

Klasifikácia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008	Postup klasifikácie
Skin Sens. 1; H317	metóda výpočtu
Aquatic Acute 1; H400	na základe údajov z testov
Aquatic Chronic 1; H410	na základe údajov z testov + metóda výpočtu

16.4. H-vety uvedené v dokumentu:

- H302 Zdraviu škodlivý pri požití.
- H315 Dráždi kožu.
- H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.
- H319 Spôsobuje vážne podráždenie očí.
- H332 Škodlivý pri vdýchnutí.
- H373 Môže spôsobiť poškodenie orgánov pri dlhšej alebo opakovanej expozícii.
- H400 Veľmi toxický pre vodné organizmy.
- H410 Veľmi toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.
- H411 Jedovatý pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

16.5. P-vety uvedené v dokumentu:

- P102 Uchovávajte mimo dosahu detí.
- P261 Zabráňte vdychovaniu aerosólov..
- P272 Je zakázané vyniesť kontaminovaný pracovný odev z pracoviska.
- P273 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.
- P280 Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.
- P302 + P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.
- P305 + P351 + P338 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.
- P321 Odborné ošetrovanie (pozri informácie na etikete).
- P333 + P313 Ak sa objaví podráždenie pokožky alebo vyrážky: Vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.
- P362 + P364 Kontaminovaný odev vyzlečte a pred ďalším použitím vyperte.
- P391 Zozbierajte uniknutý produkt.
- P501 Zneškodnite obsah/znečistenú nádobu ako nebezpečný odpad.

16.6. Pokyny pre školení: Zoznámte osoby nakladajúce s uvedeným výrobkom podľa tejto karty bezpečnostných údajov, dôkladne ich zoznámte s textom etikety uvedenej na obale.

16.7. Doporučené obmedzenia použitia: Dodržujte pokyny pre používanie, aby ste sa vyvarovali rizík pre človeka a životné prostredie.

16.8. Vyhlásenie:

Karta bezpečnostných údajov obsahuje údaje potrebné pre zabezpečenie bezpečnosti a ochrany pri práci a ochrane životného prostredia. Uvedené údaje odpovedajú aktuálnemu stavu vedomostí a skúseností a sú v súlade s platnými predpismi. Uvedené údaje nie možné považovať za záruku vhodnosti a použiteľnosti výrobku pre konkrétnu aplikáciu.